

От любов към православието

Петковден е един от най-тачените празници от балканските народи. В град Балчик – също, защото църквата, построена от преселниците, дошли от Северна Добруджа, е наречена Света Петка. На 14 октомври миряните почитат Света Параскева или Света Петка. Този ден в средата на октомври

земния си път в родния си Епиват.

След битката при Клокотница на 9 март 1230 г. цар Иван Асен II пренесъл мощите на светицата от Византия във Велико Търново, където те се почитали там от 1230 г. до падането под турско робство. След това следват дълги посмъртни скитания на мощите

тя е упомената като Параскева Сръбска, защото вероятно тя е живяла там не задълго. На мен например светицата ми е позната от детството като Параскева-Пятница. Тя е наречена така в Русия - макар че този ден не винаги се пада в петък. Някога петък е бил много важен ден, защото в петък е имало панаир или пазар почти във всяко селище. Самото име на Св. Параскева идва от гръцки и означава „петък“. Понякога подчертават, че думата „Пятница“ е свързана с петък – деня, когато Христос е разпнат.

Преди няколко години протоиерей Георги Петков написа много интересна статия за светицата, която съ-

много храмове в България и ние се радваме, че имаме един от тях в нашия град. Въпрос пред историките и краеведите е защо е наречена така кварталната църква, чия е била идеята. Има ли църковни записки за това или живи наследници на преселниците, които да знаят това. Историята на тази църква е много интересна, според мен, защото тя съдържа историята на северодобруджанци, заселили се преди 77 години тук.

Храмовият празник на църквата „Св. Преп. Параскева – Петка Търновска“ в гр. Балчик събра много хора на богослужението, в което взеха участие духовници от цялата Варненска и Великопреславска епархия – от Варна, Балчик, Шабла и Каварна. Присъствието на Светата Литургия на Негово Високопреосвещенство митрополит Йоан, един от главите на 13-те митрополии на Българската Патриаршия, направи празничното богослужение по-тържествено и миряните се радваха на тази среща.

Г-жа Димка Малева, председател на клуб „Хинап“, ми съобщи за това специално богослужение и съм й благодарна, защото имах възможността да видя вътрешното обединяване на хората, които бяха дошли в църквата да честват Св. Петка, покровителка на дома и рода.

Членовете на клуб „Хинап“, които бяха дошли по покана на църковното настоятелство на храма, добави духовност на събитието. Пенка Димитрова написа стихотворение за храма „Св. Петка“ и сама го рецитира. Донка Тодорова Йорданова изпълни песен за Бог, а групата „Неспокойни вълни“ - песен за Майка-Богородица. Религиозната тематика в репертоара на състава не е случайна – тя е вътрешна потребност и идва от любовта към православието.

Людмила ПЕТРОВА

14 октомври – храмов празник на Света Петка

Църквата „Св. Петка“ в кв. „Левски“ гр. Балчик

Една от най-почитаните светици у нас, а и в целия православен свят, е Св. Преподобна Параскева Епиватска. Нашият народ я нарича с обич

„петък“. Това е денят на смъртта на Спасителя на кръста. Монахинята Св. Параскева често се изобразява на икони и стенописи в църквите, редом до Св. Неделя, в

му да отстоява вярата и народността си в тежки исторически моменти.

Тържественият празник Петковден беше отслужен с архиерейска света литургия от Негово преосвещенство отец Йоан, Варненски и Преславски митрополит и с участието архиерейския наместник Иван Дойчев от Добрич, протоиерей Павел Максимов от Шабла, с активното участие на балчишките свещеници свещеноиконом Стратия и свещеник Георги. Празникът завърши с водосвет, отслужен от отците и традиционен курбан, раздаден на всички присъстващи миряни.

За особената атмосфера на празника допринесе и певческата група „Неспокойни вълни“ към клуб „Хинап“ в нашия град. Това е клубът за хора с дълготрайни здравословни проблеми, с председател Дима Ма-

Беше отслужен водосвет за здраве и раздаден традиционен курбан на присъстващите миряни.

Петка Българска и я чества официално всяка година на 14 октомври, посвещавайки ѝ един от хубавите богати и топли есенни дни.

Св. Петка е родена в Епиват и е живяла там до смъртта на родителите си, след което се посвещава в служба на правослазната вяра и извършва множество монашески и аскетични подвизи в светите земи. Светицата се отличава с благочестив живот, ето защо след завършването на земния ѝ път в родния Епиват, нетленните ѝ мощи извършват многобройни чудеса. От там започват нейните дълги посмъртни скитания по земите на Балканския полуостров, които я правят любима и почитана от българи, сърби, румънци и гърци.

Освен благочестивият живот и чудотворните ѝ мощи, за почитта към Св. Параскева има голямо значение и нейното име, което означава

царски одежди – това е символ на възкресението в неделния ден.

Св. Петка се почита в християнската митология и като покровителка на жените и техните домашни дейности – прядене, тъкане, кроене, шиене.

За живота и делата на Св. Параскева разказва един от най-значимите български писатели и духовници – обичаният народен пастир патриарх Евтимий Търновски. За него Йоасаф Бдински казва: „По-добре слънцето да угасне, отколкото да замлъкне Евтимиевият език“. Неговото красноречие проличава в житието за Светицата Параскева, наситено с много любов и преклоение, а нейният образ е показан като пример за обществено и религиозно поведение, което да повдига самочувствието и духа на българския народ, както и готовността

лева. Те изпълниха популярната църковна песен „О, Майко Богородице“, а преди тяхното изпълнение храмът се огласи от прекрасния глас на Донка Георгиева, която изпя с вдъхновение химн, прославящ вярата в доброто, вярата в Бога. Вярата, без която нашият живот би бил толкова духовно беден! Вярата, която ни прави по-човечни и по-добри! Вярата, за която е живяла и се е борила самоотвержено Преподобната Св. Параскева - наша закрилница. Навярно затова, когато ние, обикновените хора, в неделния ден пристъпваме в храма „Св. Петка“, разтревожени от житейските си проблеми, си отиваме винаги изпълнени с вяра в доброто, с надежда, че обичаната светица няма да ни изостави, че тя е с нас!

Мария АНДРЕЕВА

Св. Преп. Параскева - Петка Търновска

бележи прехода към зимата и края на земеделската работа. Този празник е свързан с аграрните култове още от предхристиянската епоха, когато плодородието на земята е най-важното за човека и е олицетворено от жена, даряваща живот, както при хората, така и при животните. Света Петка се смята също за закрилник на дома и семейството. От Петковден започват следите за годежите и сватбите.

Култът към Св. Петка в Балканския реги-

Варненският и Великопреславски митрополит Йоан

он се дължи на реални исторически събития. Тя живяла през XI век в гр. Епиват на Мраморно море. Родителите ѝ били българи. От ранна възраст Св. Параскева е възпитавана в християнски добродетелен живот и потъсно става прочута с чудните си монашески и аскетични подвизи в Светите земи на Палестина и завършва

на Св. Петка по земите на Балканския полуостров, а през 1641 г. те били положени в румънския град Яш. Затова българи, сърби, гърци, румънци чувстват себе си под нейната закрила.

Можем да кажем, че тя е вселенска светица, почитана не само в България, но и в целия православен свят. В руските мени

държа интересни факти и размишления. Искам да цитирам откъс от нея: „Можем да се научим как да преодоляваме изпитанията и трудностите, уповавайки се твърдо на Господа. А това можем да постигнем и с изпросване на нейното силно молитвено застъпничество.“

На Св. Параскева (Петка) са посветени